

struen mod Mandens Vilkaarlighed er et Vidnesbyrd om Mistillid til Ægtemanden; at sikre hende ved at give hende Særformue, men samtidig stille denne under Mandens Værgemaal vidner om, at denne Mistillid ikke har kunnet trænge igjennem. Hustruens Slægt formaar ikke paa afgjørende Maade at stille sig mellem Ægtefællerne, men maa overlade det for største Delen til dem selv at arrangere sig indbyrdes.

At Fortællingerne om vore Forfædres ægteskabelige Forhold frembyde et langt fornøjeligere Billede end Fortællingerne om de romerske, kan ikke benægtes. Vi se den germaniske Ægtemand paa mange Maader føres til at forhandle og raadslaa med sin Kone. Det er paa ingen Maade hans større Evne til at elske, der betinger dette; det er Konens Formuesstilling, som bærer Forholdet. Hun kunde, naar hun blot iagttog visse Ceremonier, naar som helst fremtvinge Skilsmisse, og Manden maatte i saa Fald udbetale hendes Særeje. At dette jævnlig kunde komme ham meget ubelejligt, er forstaaeligt, og det blev en mægtig Bevæggrund til at bestræbe sig for at undgaa alle den Slags Smaastridigheder i det daglige Liv, som langt mere end enkelte voldsommere, men sjældne Sammenstød forhindre Ægtefællerne i at nærme sig til hinanden. Det er jo en Grundlov for den menneskelige Natur, at Følelsernes Væxt i os kun i ringe Grad afhænger af vor Vilje; de drives i Vejret af den Luft, hvori vi leve. Fællesskab i materielle Interesser afføder ved en Naturlov en inderligere Følelsestilnærmelse, saa det bliver lettere at mødes i hvad man kalder de ideelle Interesser. Ved den Stadighed, hvormed disse materielle Tilskyndelser virke, ved den Uforanderlighed, hvormed de søge at bestemme Retningen af vore smaa som af vore store Sindsbevægelser, afgive de et langt paalideligere Grundlag for Ægteskabet end det erotiske Sværmeri.

Udviklingen af det i det germanske Samfund givne Grundlag blev senere hæmmet. Kristendommen gjenneførte den fra Romerne arvede kønslige Opfattelse af Ægteskabet, og dens Bestræbelse gik derfor ud paa at helliggjøre denne Forbindelse ved at gjøre den til et Sakrament. Skilsmisse blev nu umulig, og selv om der i Ægteskabet virkede søndrende Kræfter, saa skjultes dog den stedfundne indre Spaltning af den opretholdte ydre Enhed. Konens Besiddelsesret blev derved saa godt som betydningsløs, idet hendes manglende Dispositionsret gjorde